

”Intellektuella för freden och miljön”

”Samma gamla Fidel”

Rosa Miriam Elizalde

Det tyckte Ignacio Ramonet efter det 9 timmar långa mötet men Fidel Castro på Internationella bokmässans första dag. Ramonet vet vad han talar om efter sin 1000 timmar långa intervju med Fidel åren 2003-2005 som resulterade i boken med samma namn.

Fidel hade inbjudit det 70-tal utländska mässdeltagare och ett 50-tal av de mest framstående kubanska till ett möte i Kongresspalatset för ett samtal om livet och läget i världen. Zuleixa Romay, ordförande i Kubanska Bokinstitutet och nybliven mottagare av Casa de las Américas litteraturpris hälsade välkommen och presenterade alla deltagare, och kulturministern Abel Prieto fördelade ordet.

”Här har vi 69 vänner från 21 länder som vill samtala om världsläget och de allvarliga hot som riktas mot världsfreden och mänsklighetens överlevnad,” sade Zuleixa och nämnde några: Nobelfredspristagaren Adolfo Pérez Esquivel och hans barnbarn Sergio Pitol, som fick Cervantespriset 2005 (spanskspråkiga litteraturens ”Nobelpris”). Bland de namnkunniga europerna, medlemmar i nätverket ”Intellektuella till mänsklighetens försvar” grundat 2003 fanns Francois Houtard, Frei Betto, Ignacio Ramonet. Från Karibien, det område årets bokmessa tillägnades deltog

15 författare men också kulturministrarna från Jamaica, Guyana, Dominikanska Republiken, Martinica och ALBA-länderna San Vicente and the Grenadines, Antigua y Barbuda. Venezuelas och Ecuadors kulturministrar ingick också i skaran och en stor grupp från Angolas kulturdepartement.

Fidel lyssnade uppmärksam och intresserat till de många inläggen som präglades av en påtaglig oro över krigshotet och klimathotet mot mänsklighetens överlevnad, uttömningen av jordens resurser, de transnationella mediejättarnas perversa hjärntvätt och de nya tekniska underverken för krigföring och tankekontroll som ingen tidigare kunnat föreställa sig ens i sina vildaste fantasier. Vad göra? Fidel svarade: ”För att kunna behålla sinnesnärvaron måste vi analysera problemen och kämpa för att lösa dem.”

Och bästa sättet att hantera problemen är att erbjuda folken bästa möjliga information. Fidel föreslog att alla inläggen under det 9 timmar långa mötet – med en kort näringspaus – skulle publiceras i en bok, efter att alla fått möjlighet att putsa och justera dem. ”Eftersom det är brådskande får vi inte förhastna oss.”

Massmedierna, den nyliberala globaliseringens ideologiska redskap.

Abel Prieto gav första ordet till Ignacio Ramonet som anslog tonen: Vi måste komma ihåg att i dagens mediesystem är ”information” en handelsvara, men som sådan mycket ovanlig: den sprids gratis via radio och TV men också via internet och gratistidningar. Hur är det möjligt? Jo, för att det inte handlar om att sälja information utan att sälja folk som publik till kommersiell reklam. Det har gjort att medierna domineras av ”skräpmat”, korta notiser med ett begränsat ordförråd som alla kan förstå, utan ansträngning, sensationer, stora bilder som vädjar till känslorna, inte förnuftet, svart och vitt, ont och gott

Forts sid 28

Stella Caloni vänder sig till panelen med Abel Prieto, Fidel Castro och Bokinstitutets ordförande Zuleixa Romay

Forts från sid 27

utan nyanser och komplikationer. Läsarna är mediernas strategiska råvara för den reklam som ska få folk att tro att lyckan är att ha mer än de andra.

Mediemakten kan bara ses som en tvilling till finansmakten. ”Vem har uppgiften att anpassa, tämja, samhällena? Jo, massmedierna. Och dessa tvillingar är mäktigare än de valda politikerna, som de transnationella medierna kan sopa golvet med.”

Motstånd mot sinnenas monokulturen

Adolfo Pérez Esquivel fokuserade på kulturen. ”Makten börjar inte med pengarna, den börjar i kulturen. Systemet är förfärligt, men intelligent. Det skapar en sinnenas monokultur som vi måste göra motstånd mot.” Kulturmotståndet, att ta upp kampen mot den kulturimperialismens monokultur, att diskutera idéerna, att värna om miljön, var frågor som kulturministrarna från Angola, Ecuador och Jamaica fokuserade på.

”Jag gillar Telesur”

Det sa Fidel som kommentar till diskussionen om hur den mäktiga mediemaktens lögner ska bemötas. ”På kort sikt kan vi inte hindra deras lögnspredning, det är inte mycket mening i att försöka bemöta den. Men vi måste diskutera hur vi ska nå ut med sanningen.” Det mest oroande med de imperialistiska maktnoderna är ”att de inbillar sig att de kan kontrollera, de driver fram krig, men kan inte kontrollera resultatet. De vet inte vad som egentligen händer.” sa Fidel apropå krigshotet mot Iran. Mot bakgrund av Kubas erfarenhet från oktoberkrisen 1962 hävdade Fidel att det farligaste är att de idag har ännu sämre kontroll över de förfärliga krafter och processer de sätter igång. Han tog Afghanistan och Irak som exempel, där USA varken kan stanna kvar eller dra sig ur.

Stella Caloni, som skrivit mycket om den förödande statsterrorismen för att utrota vänstern i Latinamerika på 70- och 80-talen, talade om den ångest hon känner inför

de internationella mediernas och vänsterns tystnad om de nykoloniala krigen från 2001 och framöver och som nu hotar att gå vidare till Syrien och Iran. ”Där är vapnet mediemaktens informationsspredning, det är orden som driver på krigen, orden som dödar.” Hon uppmanade nätverket att trappa upp sin verksamhet och dra igång denna femte makt i mänsklighetens tjänst, inte kriget. ”Om vi inte kan stoppa dessa krig så blir det vår tur nästa gång. Aldrig mer får de intellektuella tiggande se terrorn breda ut sig.”
Översättning Eva Björklund